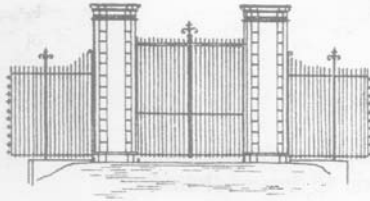

Roednat, C.

Oud Woudenberg

2005-2

*is een uitgave van de Stichting Oud Woudenberg.
Deze Stichting is opgericht op 15 december 1955
En stelt zich ten doel:*

- 1. Het verzamelen en tentoonstellen van voorwerpen van oudheidkundige aard
betrekkend op of gevonden in de gemeente Woudenberg en omgeving.*
- 2. Het verhogen van de kennis van de geschiedenis van de gemeente Woudenberg.*
- 3. Het naspeuren van de zeden en gewoonten in de gemeente Woudenberg in ver-
leden en heden.*

Voorzitter: P.D. de Kruijff
Secretaris: O.G.A. Honders
Rembrandtlaan 40
3931 TK Woudenberg
(033)2863649
Postadres: Postbus 2.3930 EA Woudenberg
Penningmeester: H. Schouten
Postbank nr: 2057783
Banknummer: 37.24.34.401
Redactie
'Oud Woudenberg': W. de Greef
H.G. Moesbergen
E.C. Veldhuis (eindredacteur)
Nico Bergsteijnweg 67
(033)2862799

Aanmelden en wijzigingen
donateurs: Postbus 2,3930 EA Woudenberg

Minimale donatie: € 10,00 per jaar

*De Oudheidkamer aan de Schans nr. 20 is geopend op iedere tweede vrijdag van de
maand van 19.00 tot 20.00 uur en elke maandag van 14.00 tot 15.30 uur.
Contactpersoon Oudheidkamer: C. Pater- De Lange (033) 286 2595*

ISSN: 1571-456X

Drukkerij Pul - Woudenberg

Woord vooraf	1.
In Memoriam A. van Gent	2.
Hendrik Jansz. Steenhof	4.
Oud Woudenbergse Families (Kolschoten)	8.
Wie, wat waar, wanneer	18.
Van de bestuurstafel	20.
Laatste nieuws (opening 'Grebbelinie in het vizier')	24.

1. Woord vooraf

Weer veel informatie in dit nummer van 'Oud Woudenberg'. Allereerst aandacht voor de heer A. van Gent. Hij stond vijftig jaar geleden aan de wieg van onze stichting. Henk Moesbergen gedenkt hem in een 'in memoriam'.

Daarna voor de laatste keer aandacht aan het geslacht Steenhof(f), waarvan een aantal leden in Woudenberg hebben geleefd in de 17^e en 18^e eeuw.

Wim de Greef heeft een uitgebreid artikel over de familie Kolschoten geschreven; er is veel fotomateriaal bijgevoegd.

Ook kunt u de reactie lezen die 'Oud Woudenberg', naar aanleiding van de foto in nummer 2005-1, mocht ontvangen en wordt uw hulp ingeroepen bij het identificeren van de onbekenden op een 'nieuwe' foto uit ons archief. Tenslotte een bericht van de bestuurstafel; u wordt ondermeer geïnformeerd over het uitstapje 2005 en ons 50-jarig jubileum in november van dit jaar.

Heel veel leesplezier!

De redactie.

2. IN MEMORIAM A. van GENT

Op 14 maart j.l. is op de leeftijd van bijna negentig jaren overleden de initiatiefnemer van onze Stichting, de heer A. van Gent, laatstelijk woonachtig in Barneveld.

Ten tijde van de oprichting van onze Stichting in december 1955 was de heer van Gent eerste ambtenaar ter gemeentesecretarie van Woudenberg. In dat jaar werden aan de gemeente Woudenberg een tweetal oude pentekeningen aangeboden van de hand van de bekende tekenaar Wicart, voorstellende gezichten op De Schans in Woudenberg.

De gemeenteraad had in eerste instantie geen belangstelling, omdat de aankoopprijs naar haar oordeel veel te hoog was, dit tot grote teleurstelling van de heer van Gent, die al geruime tijd met de gedachte speelde meer aandacht te gaan besteden aan de historie van ons Woudenberg. Tot op dat moment was hieraan nauwelijks iets gedaan.

Eigenlijk heeft de aanbieding van de twee Wicart's de definitieve stoot gegeven tot het oprichten van een stichting ter bevordering van de historie van Woudenberg.

Nadat de heer van Gent enkele vooraanstaanden uit de gemeente bereid had gevonden zijn initiatief te steunen, werd op 15 december 1955 de officiële stichtingsakte gepasseerd door notaris Hols-

heimer. In deze akte werd opgenomen dat de Stichting zich ten doel stelt :

- a. Het verzamelen en tentoonstellen van voorwerpen van oudheidkundige aard betrekking hebbend op of gevonden in de gemeente Woudenberg en omgeving.
- b. Het verhogen van de kennis van de geschiedenis van de gemeente Woudenberg.
- c. Het naspeuren van de zeden en gewoonten in de gemeente Woudenberg in verleden en heden.

Vanaf het begin was de heer van Gent secretaris van het stichtingsbestuur en heeft zich enorm ingezet om onze stichting een waardige naam te geven en bekend te maken onder inwoners en belangstellenden van buiten de gemeente.

Door de inzet van de heer van Gent werden ook de twee Wicart's veilig gesteld en konden door zijn bemiddeling worden aangekocht.

Tot zijn benoeming als burgemeester van de gemeente Bergschenhoek in 1959 heeft de heer van Gent deel van het stichtingsbestuur uitgemaakt en in die jaren velen enthousiast voor de Stichting Oud Woudenberg gemaakt. Mede door zijn inzet groeide het bezittingenbestand van onze Stichting en bij zijn vertrek naar Bergschenhoek kon hij een gezonde Stichting achterlaten.

Na zijn pensionering als burgemeester in 1982 wilde de heer en mevrouw van Gent zich weer in Woudenberg of omgeving vestigen en vonden tenslotte een woning in de buitenwijk van Barneveld.

Na het overlijden van zijn echtgenote in februari 2001 werd het voor de heer van Gent steeds moeilijker om aan de Molencaten te blijven wonen en daarom verbleef hij de laatste twee jaar in NEBO in Barneveld.

Nadat hij eind februari tengevolge van een heupbreuk in het Gelderse Vallei Ziekenhuis moest worden opgenomen en geopereerd, is hij op 14 maart j.l. in dat ziekenhuis overleden.

In de heer van Gent verliezen wij een trouwe donateur die vanaf de oprichting van Oud Woudenberg altijd veel belangstelling voor onze Stichting heeft behouden. Diverse artikelen staan op zijn naam en ook het boekwerk over de Sint Anna Broederschap is van zijn hand verschenen.

Onze gedachten gaan uit naar zijn beide zoons, zijn dochter, kleinkinderen en verdere familie, die wij veel kracht toewensen bij de verwerking van dit grote verlies.

Henk Moesbergen

3. Hendrik Jansz Steenhof

Hendrik is geboren rond 1680, waarschijnlijk als eerste kind van Jan Hendrikz (Steenhof) en Gosentje Roelofs. 'Waarschijnlijk' omdat het niet te bewijzen is. Van hem bestaat geen geboorte- (doop-) inschrijving. Hij is vernoemd naar zijn opa Steenhof. Hij groeide op in het huis in de Middenstraat. Zijn vader Jan had er als smid een werkplaats. Hendrik zal er van jongsaf aan vertrouwd geweest zijn met het vuur en het geluid van de hamers. Het is bekend dat Hendrik als jongen werkte in 'een' smidse, waarschijnlijk bij pa. Wellicht omdat hij de oudste van de vijf zonen was. Zijn broer Aert werd later ook smid. Zijn vader overleed toen Hendrik circa 20 jaar oud was. Het ligt voor de hand dat Hendrik nog enige jaren in de smederij van zijn vader werkte.

Geertje de Bree

Hendrik krijgt kennis aan een meisje uit Woudenberg, Geertje de Bree. Geertje woont naast oma Roelofs in de Voorstraat. Haar vader is ook smid. Ze is negentien jaar oud en vier maanden in verwachting. Hendrik en Geertje gaan op 5 december 1705 in ondertrouw en trouwen op de dag voor de kerst in 1705. Ze gaan/blijven wonen bij moeder Gosentje Steenhof in de Middenstraat. Hun eerste dochttertje wordt het voorjaar daarop geboren en vernoemd naar oma Steenhof, Gosentje, ook wel 'Gerritje'. Kleine Gosentje wordt gedoopt op 18 april 1706 en oma Gosentje Steenhof is getuige. Na Gosentje zijn nog drie dochters geboren:

Jannigje, Cornelia en Henderijntje, in 1708, 1711 en 1712. Ze worden allemaal gedoopt in Woudenberg. Moeder Gosentje Roelofs is twee maal doopgetuige (1706 en 1711), zus Grietje eenmaal (1708)

Zelfstandig

Vanaf 1708 gaat Hendrik "logysbelasting" betalen. Dit betekent dat ze zelfstandig zijn gaan wonen. Hij woonde in "Het Dorp". Deze belasting werd geheven naar draagkracht.

Diaken en kerkmeester

In de jaren 1709, 1710 en 1711 komen wij hem tegen als diaken van de Hervormde Kerk in Woudenberg. In 1710 was hij (ook) kerkmeester.

Op een van betreffende documenten vinden wij zijn handtekening

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Hendrik Diaken" with "1710" written below it. The signature is written in a cursive style and is underlined.

Ten tijde van Hendriks diaconie legateerde een rijke Woudenbergse dame twee zilveren bekers aan de kerk. De goede geefster had wel de voorwaarde gesteld, dat de bekers steeds vóór en na gebruik gehaald en teruggebracht moesten worden naar haar woonadres (Bruinenburg).

Schepen

Hendrik was schepen van Woudenberg. Op 26 januari 1708 legt hij de eed af, 'in handen van de schout'.

Er zijn geen gerechtelijke archieven in het Rijksarchief te Utrecht bewaard uit zijn tijd als schepen van 1708, 1709 en 1710.

Wel treffen we er de volgende aantekeningen aan:

1708, Vergoeding voor vier open regtdagen, gehouden den 15den maart, 21junij, 11 october en den 20en december (1/7 deel van 29 gulden en 8 stuivers)

1708, Vergoeding van 1/7 deel van 10 gulden en 10 stuivers "voor assisteren dezer settinge" over 1708 (Het opmaken van deze specificatie geschiedde door de gemeente secretaris)

1708, Vergoeding van 1 gulden en 1 stuiver voor "het maken van de Nominatie van schepenen over den jaare".

De open regtsdagen in 1709 waren 21 maart, 18 julij, 10 october

en 19 december

In 1710 waren deze dagen: 13 maart, 3 april, 9 oktober en 18 december

Op 20 januari 1711 werd wederom de eed afgelegd maar daar was Hendrik Jansz niet meer bij.

Hij houdt met de schout en de andere schepenen meestal zitting in een van de herbergen van het dorp.

Officieel hielden schout en schepenen zitting in het oude gerechtshuis in de Voorstraat en wel op nummer 16-18. Dit gebouw was lange tijd het oudste huis van Woudenberg. Het deed tot circa 1735 dienst. Na die tijd was er, ook in de Voorstraat, een 'nieuw **gerechtshuis**'. Het oude huis is in 1965 afgebroken.

Theunis Wildeman was onderschout in die tijd. Hij woonde in het gerechtshuis. Bij hem thuis, of in een van de herbergen werd recht gesproken. In Woudenberg vinden er in die tijd geen grote misdaden of vergrijpen plaats.

Als schepen had Hendrik een eigen bank in de kerk. Sinds een jaar of vijf (1697) was er voor de schepenen een apart gestoelte gemaakt. Ook was er een voor de kerkmeesters.

Vermeldingen

In de boeken komen we Hendrik **Steenhof** meermalen tegen. Als diaken, schepen en als smid.

In het register "Specificatie van Buurtlasten over Woudenberg en Geeresteijn" vinden we bijvoorbeeld in 1710: ***"Komt voor Hendrik Jansz Steenhof, smit, voor geleverd Jaarwerk volgens specificaties de somma van 1 gulden en 3 stuivers"***

Zegel (merkteken)

Hendrik gebruikt als schepen van Woudenberg in 1708 een zegel met een letter (D), waaronder twee gekruiste hamers of vlegels.

Overleden

In 1712 kort voor, of net na de geboorte van zijn jongste dochter Henderijntje moet Hendrik zijn overleden. (Waarschijnlijk is Henderijntje naar Hendrik vernoemd). We weten niet of hij is overleden in Woudenberg. De registers uit die tijd ontbreken.

Geertje blijft achter met de vier meisjes van 0, 1, 4 en 6 jaar oud.

Geertje blijft maar kort alleen, ze hertrouwt in Woudenberg op 12 maart 1713, met Geurt Woutersen Zmeez (Smees) uit Aalten. Deze Geurt is smidsbaas. Mogelijk neemt hij de smidse van Hendrik over. Maar ook Geertjes vader had ooit een smidse.

Het paar woont tot 1748 in het huis Voorstraat oud nummer 7, dat van Geertjes ouders was geweest.

Het is mogelijk dat Geertje daar al woonde met Hendrik.

Geertje is overleden op 23 februari 1748 te Woudenberg.

De dochters

Dochter **Gosentje/Gerritje** trouwt op 13 december 1733 te Woudenberg met Jacob Roelofsz van de Vliert, gedoopt circa 1704 te Woudenberg (?). Het echtpaar krijgt vijf dochters en drie zonen.

Dochter Jantje (Jannigje) wordt in 1725 aangenomen door ds. Theodorus van Toll als lidmaat van de Hervormde Kerk te Woudenberg. Ze trouwt tussen 1728-1730 in Woudenberg met Hermen Jansz van Meerbeek (z.v. Jan Hermsen van Meerbeek en Teuntie Brendsten, gedoopt 22 februari 1699 te Velp, daghuurder te Woudenberg.)

Het stel verhuist naar Roosendaal. Ze overlijdt in Woudenberg en wordt begraven op 12 februari 1776 als Jannigje Roosendaal.

Haar man overlijdt in Roosendaal eind januari 1778. Er is één zoon (met nageslacht) bekend.

Ons is niets bekend over dochter Cornelia.

Dochter Henderijntje trouwt op 1 november 1744 in Woudenberg met Jan Evertsen van de Noort uit Woudenberg.

Op 6 februari 1746 trouwt te Amersfoort Jan van Oort, weduwnaar van Hendrina Steenhof met Berendina Groessen.

Bron: www.Steenhoff.info

4. Oud-Woudenbergse Families (5)

In een adresboek uit 1923 staan *alle* 613 Woudenbergse gezinnen. De volgende achternamen komen het meest voor:

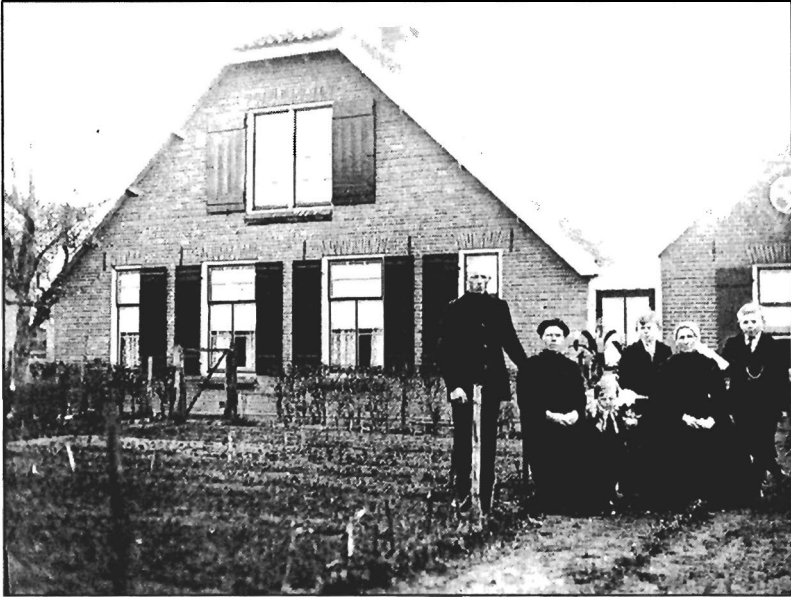
De Bree (9x), Van Dijk (10x), Van Egdome (14x), Van Ginkel (13x), (Van) Kolfschoten (15x), Koudijs (11x), Van de Lagemaat (10x), ter Ma(a)ten (8x), Meerbeek (8x), Meerveld (8x), Moesbergen (8x), Schimmel (10x), Veld(t)huizen (12x), Wagensveld (7x), Van de Wetering (8x), Van der Wiel (9x), (Van) Wol(f)swinkel (12x). Deze keer graag uw aandacht voor naamdragers (*Van*) **Kolfschoten**.

1923: Het Adresboek¹

In het adresboek uit 1923 staan dertien gezinnen *Van Kolfschoten*. (NB Het huisnr. is een plaatselijk doorlopend nummer.)

naam	beroep	huisnr.	straat/buurt
<i>Kolfschoten, A. v.</i>	hotelhouder	229	Pyramide
<i>Kolfschoten, A. v.</i>	meelhandelaar	314a	Scherpenzeelschenweg
<i>Kolfschoten, A.A.v.</i>	landbouwer	37	Voorstraat
<i>Kolfschoten, A.E.v.</i>	landbouwer	17	Voorstraat
<i>Kolfschoten Sr, D.v.</i>	--	59	Uitleg (=Dorpsstraat)
<i>Kolfschoten Jr, D.v.</i>	landbouwer	68	Uitleg
<i>Kolfschoten, E. v.</i>	landbouwer	251	Maarsbergschenweg
<i>Kolfschoten, F. v.</i>	landbouwer	354	--
<i>Kolfschoten, G. v.</i>	caféhouder	26	Voorstraat
<i>Kolfschoten, H. v.</i>	rijkswegwerker	331	Scherpenzeelschenweg
<i>Kolfschoten, J. v.</i>	landbouwer	408	Landaas
<i>Kolfschoten, L. v.</i>	landbouwer	408a	--
<i>Kolfschoten, T. v.</i>	--	312	Scherpenzeelschenweg
<i>Kolfschoten, W.</i>	arbeider	232	Henschoten
<i>Kolfschoten, Wed. L.v.</i>	--	248	Maarsbergschenweg

¹ Adresboek der Gemeenten Bunschoten, Hoogland, Nijkerk, Leusden, Woudenberg, Scherpenzeel, Renswoude, Hoewelaken en Stoutenburg, bewerkt naar de officiële gegevens welwillend verstrekt door de betreffende secretarieën, drukkerij S.W. Melchior, Amersfoort, 1923.

Het gezin van Frans van Kolfshoten die in de adreslijst van 1924 staat aangegeven onder huisnr. 354.

Deze boerderij stond aan de Laagerfseweg (thans in herbouwde vorm, op nr. 81)

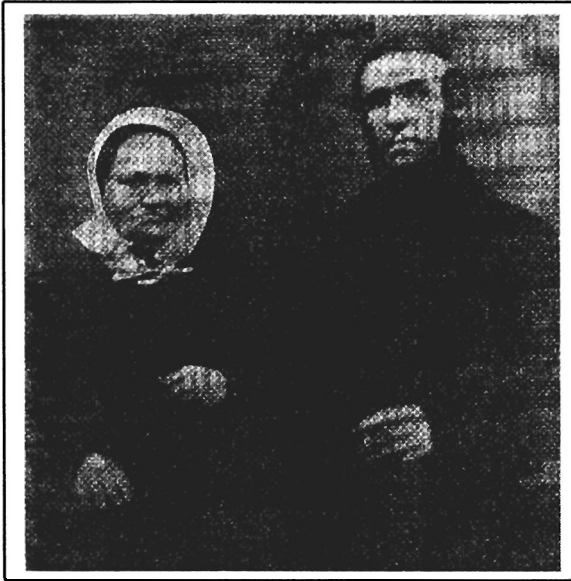
Op de foto vlnr Frans van Kolfshoten, zijn vrouw Comelia van de Waerdt, dochter Maatje, zoon Hendrik, zijn schoonmoeder Wille-mijntje van de Waerdt-van Brummelen en zoon Lammert.

De twee jongste kinderen Willem en Comelia Francina waren nog niet geboren.

Frans was geboren in 1889 en een zoon van Lammert van Kolfshoten, geboren 1840, tolgaarder aan de Maarsbergseweg, en van Maatje van Voskuilen.²

Lammert is een achterkleinzoon van Jan Thijsz van Kolfshoten uit de stamboom hierna.

² Gegevens en foto: collectie W. van Kolfshoten Fm., Woudenberg.

Elbeti van Kolf-schoten (1809-1891) ta-baksplanter te Wou-den-berg en zijn tweede vrouw Dirkje Kleinveld (1814-1886). Zeer oude fo-to ca. 1870.³

Elbert is een zoon van Jan van Kolf-schoten en Evertje Donkersteeg, die als enige gezin Van Kolf-schoten in 1824 in Wou-den-berg wo-nen. (zie hieronder)

1824: Volkstelling⁴

naam	aantal gezinnen
Kolf-schoten, van	1

Dit is het gezin van Jan (Evertsz) van Kolf-schoten en Evertje (Elbertsdr.) Donkersteeg, die op boerderij De Wetering (aan de Maarsbergseweg) woonden.

Jan had het in 1801⁵ gekocht van zijn oom Thijs Evertsz van Kolf-schoten (zie de stamboom hierna).⁶ Elbert hierboven is zijn zoon.

³ De foto is overgenomen uit: H. Pronk, *Het nageslacht van Rutger Harmensz van Ginkel, deel I: De familie van Kolf-schoten*, Veenendaal, 1999, p.47 (uitsnede)

⁴ J.J. Timmer, *Het bevolkingsregister van 1824*, in: De Klapperman, 1986.

⁵ HUA, Archief fam. de Beaufort, inv.nr. 1754-34, d.d. 19-8-1801. (Ontleend aan collectie van wijlen W.H.M. Nieuwenhuis)

⁶ H. Pronk, *Het nageslacht van Rutger Harmensz van Ginkel, deel I: De familie van Kolf-schoten*, Veenendaal, 1999.

1805: Lidmaten kerk⁷

Van de Gereformeerde (vanaf 1816: Hervormde) Gemeente Woudenberg.

naam	opmerkingen
Evertje Donkersteeg huisvr. v. J. v. Kolfschoten	
<i>Reyertje</i> van Kolfschoten huisvr. v. H. Koudijs	obiit [=is gestorven] 1811
<i>Geertje</i> van Kolfschoten huisvr. v. H. Teunisse van Hamersveld	Met att. naar Leusden 8-3-1810 [of 1820; slecht leesbaar in orgineel]

Onder andere de moeder van Elbert van Kolfschoten (van de foto hiervoor) *Evertje* Donkersteeg is lidmate. Vader J.(an) v. Kolfschoten is geen lidmaat.

1783: Huisgezinnen⁸

naam	<i>Tijs van Kolfschoten</i>
grootte van het gezin	5 personen
leeftijden	5 boven de 10 jaar
beroep	boer
land in gebruik	24 morgen [1 morgen is ruim 0,8 hectare]

Tijs, ongehuwde zoon van Evert Thijsz van Kolfschoten en Johanna Wulferts van Overeem, woonde op boerderij De Wetering aan de Maarsbergseweg.

1748: Huisgezinnen⁹

naam	<i>Trijntje Jans, weduwe van Evert Collefschoten</i>
land	2 morgen eigen land
opmerkingen	woont in bij Aart Louwen, daghuurder

⁷ Lidmaten geref. gem. Woudenberg 1683, 1690-1816 (Historische Toegangen van de Gelderse Vallei [HTGV], deel 20).

⁸ Het Utrechts Archief, r.a. Woudenberg, Huisgezinnen 1783, inv.nr. 2347.

⁹ Huisgezinnen gerecht Woudenberg 1748 (HTGV 8).

Boerderij Klein Kolfshoten te Schetpenzeel. De gebouwen op deze foto dateren uit ca. 1930. Daarvoor was de boerderij binnen korte tijd tot twee maal toe afgebrand. (Foto ca. 1970)¹⁰ De huidige adresaanduiding is Kolfshoten 27¹¹.

*Het is de stamboerderij van de Van Kolfshotens die afstammen van Jan **Rutgers** van Ginkel die de boerdetij in 1767 kocht. (zie stamboom hierna)*

Zijn kinderen noemden zich naar het verworven eigendom van hun vader en hun plaats van geboorte.

¹⁰ C. Wolswinkel, *Wolswinkel-De Lange Stamreeksen*, p.12, Woudenberg, 1996.

¹¹ Vriendelijke mededeling H.M. van Woudenberg.

Stamboom Van Kolfschoten (1600 - 1800)¹²

Rutger Hermansz is de stamvader van een geslacht Van Kolfschoten. En ook van een geslacht Van Ginkel! (zie: Oud Woudenberg 2004, nr.1). Hieronder een fragment stamboom Van Kolfschoten.¹³

RUTGER HERMANZ trouwt ca.1630 met Hendrikje Jans boer op Het Hek te Ginkel (aan de Haarweg te Leersum)

|

o.a. zoon:

JAN RUTGERS VAN GINKEL tr. S'zeel 1654 Heyltje Evers van Groot Landaas boer (eigenaar vanaf 1657) op Klein Kolfschoten (te Scherpenzeel) zijn nageslacht heet: **Van Kolfscho(o)ten**.

|

o.a. zoon:

THIJS JANSZ VAN KOLFSCHOTEN tr. 1711 Maatje Jans van Ginkel (Maatje is een dochter van Thijs' neef Jan Thijsz van Ginkel) boer aan de Haar (te Leersum)¹⁴, zijn weduwe woont vanaf 1754 op De Wetering (Maarsbergseweg, Woudenberg)

zonen uit dit huwelijk o.a:

1. **JAN** tr. 1760 met zijn nicht Maria Lammerts van Ginkel
boer

Hieruit talrijk nageslacht o.a. in Woudenberg,
o.a. de families Van Kolfschoten met een meelhandel.

2. **THIJS** ongehuwd overleden in 1807
boer op de De Wetering te Woudenberg, verkoopt het in 1801 aan
zijn neef (oomzegger) Jan, zoon van zijn broer Evert (zie hieronder).

3. **EVERT** tr. 1745 Johanna Wulferts van Overeem
boer op Altena (te Maarsbergen)

Hieruit talrijk nageslacht o.a. in Woudenberg,
o.a. de familie Van Kolfschoten van de uitspanning De Pyramide

¹² H. Pronk, *Het nageslacht van Rutger Harmensz van Ginkel, deel I: De familie van Kolfschoten*, Veenendaal, 1999.

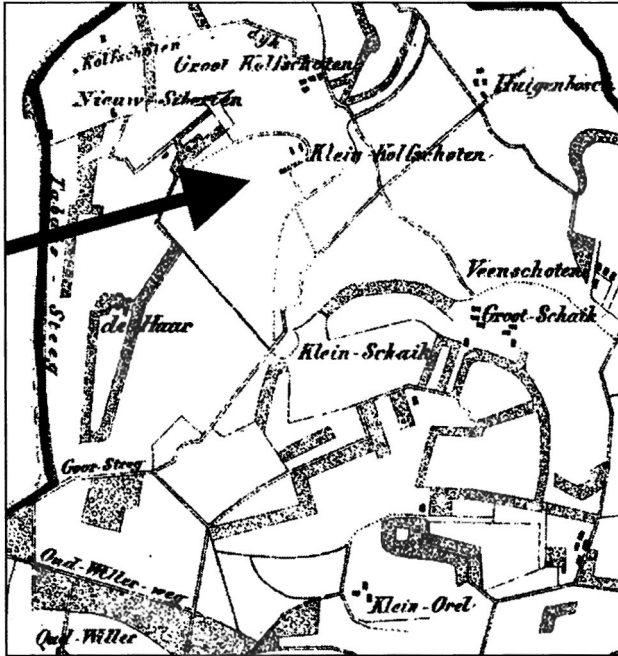
¹³ Rutger Hermansz is een broer van *Gerrit* Hermansz, de stamvader van een geslacht Van Egdom (zie: Oud Woudenberg 2003, nr.3).

¹⁴ W. de Greef, *Kwartierstaat Willem de Greef*, 1988, p 27.

Soort naam, schrijfwijze, afkomst en betekenis

Evenals De Bree, Van Dijk en Van Egdome en Van Ginkel in de vorige afleveringen, is **Van Kolf(s)choten** een herkomstnaam.

De meest voorkomende schrijfwijze is **(Van) Kolf(s)cho(o)ten**. In het verleden kwamen echter veel varianten voor, zoals: (Van) Colf(f)scho(o)ten, (Van) Koll(s)cho(o)ten, (Van) Colve(r)scho(o)ten etc.¹⁵

Uitsnede uit de gemeentekaart van Scherpenzeel uit 1867.¹⁶
Rechts van de pijl ligt boerderij Klein Kolf(s)choten waaraan het geslacht Van Kolf(s)choten uit voorgaande stamboom, haar naam ontleent.

¹⁵ H. Pronk, *Het nageslacht van Rutger Harmensz van Ginkel, deel I: De familie van Kolf(s)choten*, Veenendaal, 1999.

¹⁶ J. Kuyper, *gemeente atlas van de provincie Gelderland, Leeuwarden ca. 1867*, herdruk Groningen, 1988.

Het geslacht Van Kolfschoten, uit voorgaande stamboom, ontleent haar naam aan de boerderij *Klein Kolfschoten*, gelegen ten noorden van het dorp Scherpenzeel. (zie kaartje)
Verder is er een geslacht Van Kolfschoten dat zijn naam ontleent aan de naburige hofstede *Groot Kolfschoten*.
Hiermee is de afkomst van de meeste naamdragers bekend.

De betekenis van een boerderijnaam kan te maken hebben met (al of niet een combinatie van): de oorspronkelijke *ligging* en *vorm* van het gebied en de wijze van ontginning. Ook kan een vroegere eigenaar zijn naam aan het goed hebben gegeven.

"Schoten" betekent "een bebost hoger gelegen stuk land in een moerassige omgeving".¹⁷

"Kolf" of "**colve**" is in het Oudnederlands: "bout, stompe pijl, klepel" verwant met: "bol, klomp".¹⁸

Het is verder verwant aan "Kalf"-1: vrouwelijke koe, men **verbindt** dit woord met 'dikbuik' en 'aardkluit'. De grondbetekenis zou dan 'plomp' zijn. De tweede betekenis van "**Kalf**"-2 is: "afgestorte aarde van een dijk", Kan "Kalf"-1 zijn in de betekenis van "klomp aarde"; vgl. **engels** *calf* 'afgezakkt deel van een gletsjer of ijsberg'.

Ook zou er verband kunnen zijn met **kavelen** en **kaven** 'splitsen'.¹⁹

Het lijkt mij dat in de naam **Kolfschoten** vooral de *ligging* en *vorm* van het oorspronkelijke gebied tot uitdrukking komen.

Dan zou het betekenen:

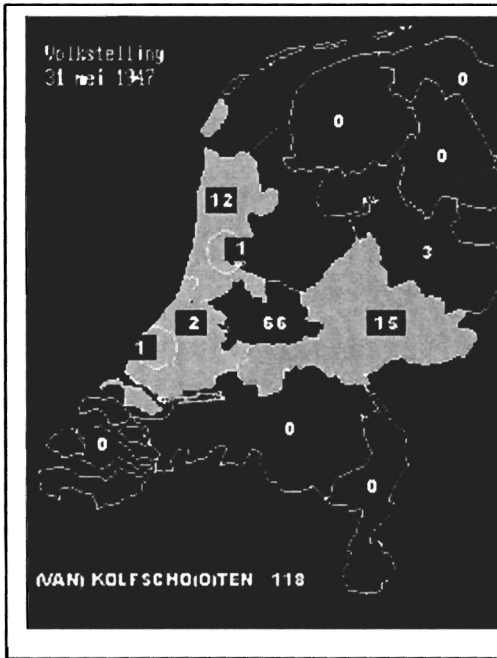
bebost, hoger gelegen land, in een moerassige omgeving. Het land niet vlak maar als een (in hoogte) ongerelmatige klomp aarde, aflopend naar de nattere begrenzing.

¹⁷ J.Kroes, *De middeleeuwse kampongginningen in de Gelderse Vallei: in: Bijdragen en Mededelingen Vereniging Gelre* 89 (1998), p.34, 48.

¹⁸ J. de Vries, *Etymologisch woordenboek, Waar komen onze woorden vandaan?*, Utrecht/Antwerpen 1983, p.172

¹⁹ De Vries, p.156.

1947: Spreiding over Nederland

Het kaartje **hiernaast** geeft de relatieve spreiding aan over Nederland van personen met de naam (Van) *Kolf-scho(o)ten* in 1947.²⁰

Er leefden toen in ons land slechts 118 **men-sen** met deze familienaam.

Hiervan woonde tweederde (66%) in de provincie Utrecht en 15% in Gelderland. 19% woonde in de overige provincies.

2000: Telefoonboek KPN

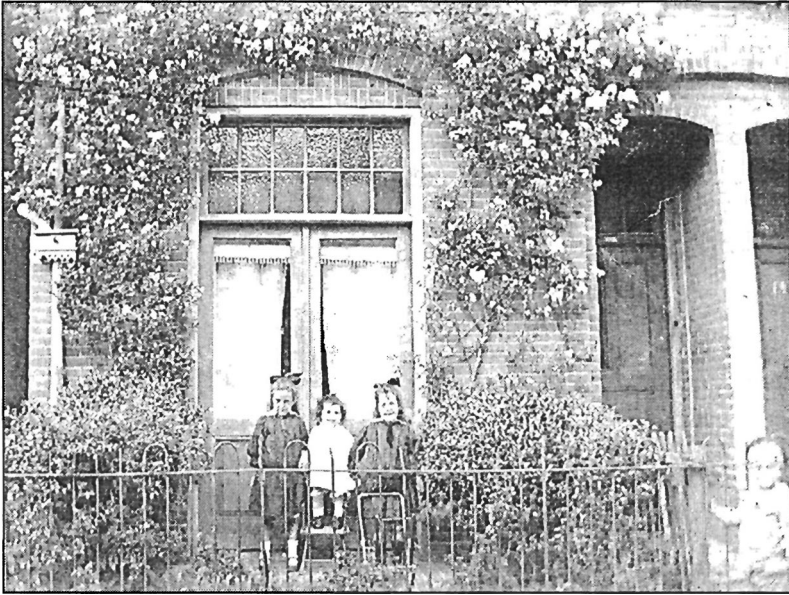
In 2000 komt de naam (Van) *Kolfscho(o)ten* in het telefoonboek onder Woudenberg 18 keer voor. In het Adresboek uit 1923 was dit 15 keer.

Wim de Greef Azn.

www.bureau-familiehistorie.nl

²⁰ Nederlands Repertorium van Familienamen, Volkstelling 1947. Kaartondergrond: G. van Berkel, 1993.

5. Wie, wat, waar, wanneer?

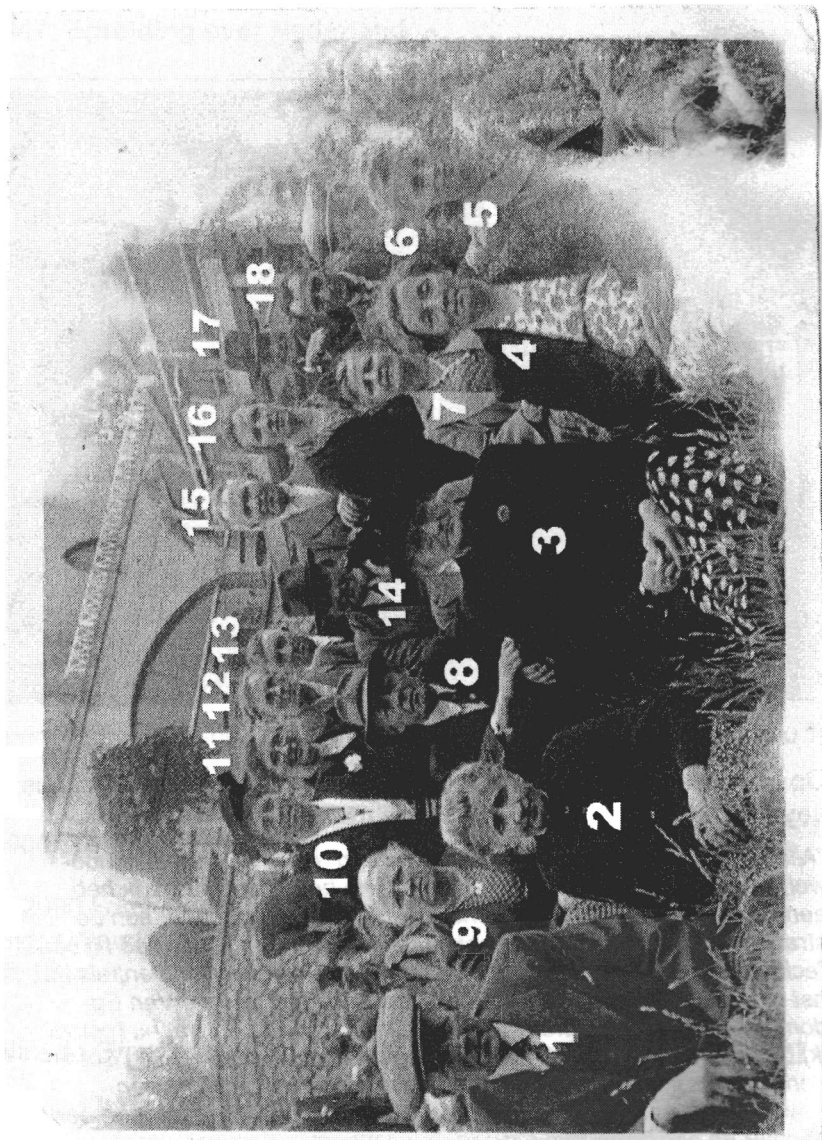

(Foto nr. 1105.1) (Bron: Collectie St. Oud Woudenberg)

Op bovenstaande foto uit het vorige nummer reageerde Martinus Leyenhorst helemaal uit Finland! Hij mailde:

*"Allereerst een leuke foto, maar "de meiden" er op ken ik niet alhoewel, je weet maar nooit als het uitkomt, wie het eigenlijk zijn. Ik heb een Oom Jan van **Egdom** gekend, die bij de Poort woonde, aan de straat richting Amersfoort, maar voor zover ik me herinner, had hij een "achterommetje" en stond zijn huis niet in een rijtje. Bovendien, als ik het me goed herinner, had hij geen dochters. Een andere Van **Egdom**, Willem, ook een broer van mijn Oma, woonde op wat nu (geloof ik) de Stationsweg heet, d.w.z. de weg vanaf De **Poort** richting Scherpenzeel. Als ik me het goed herinner woonde zijn familie in een "Twee-onder-een-kap" huis. Hij had, als ik het mij goed herinner, één dochter en een zoon."²¹*

²¹ Met dank aan mevr. W. (Wil) Moesbergen te Woudenberg, dochter van wijlen ons oud-bestuurslid G. Moesbergen Mzn, voor de bemiddeling.

(Foto nr. 2105.2) (Bron: Collectie St. Oud Woudenberg)

(Foto nr. 2105.2)

Groepsfoto van een uitje van een aantal Woudenbergers met echtgenotes uit de jaren 30 van de vorige eeuw.

We herkennen:

- 1 Henk van Lunteren, aannemer.
- 2 Mevr. van Lunteren, zus v Henk.
- 3 Mevr. van Lunteren, vrouw v Henk.
- 4 Mevr. Harskamp.
- 5 Wies Bruggink, dochter van Henk Bruggink.
- 6 H. Rommers, schilder (thans Ebbenist, Kerkstraat)
- 7 Mevr. Rommers.
- 8 Vermeulen.
- 9 Mevr. Baantjer, drogist (thans Jansen, drogist Voorstraat)
- 10 Mevr. Hofland, loodgieter
- 11 Mevr. van Ingen.
- 12 Mevr. G Moesbergen.
- 13 Co Methorst? of Hofland? of Van Ginkel (oude pastorie)?
- 14 G. Harskamp, slager, Schoolstraat
- 15 J.T.W. van Zalingen, bakker, Voorstraat
- 16 Mevr. van Zalingen.
- 17 J. Meerveld ? of W. van Egdome?
- 18 H.Bruggink, rijwielhandel Schoolstraatr (tot voor kort Hubo)

Graag zouden we meer te weten komen over deze foto. Kloppen de namen? Wie weet de voornamen? Wanneer is de foto genomen? Waar is de foto genomen? Gaat het om een verenigingsuitje, zoja welke vereniging?

Wie kan ons verder helpen?

Reacties graag aan Hans Wildschut, John F. Kennedylaan 13, 3931 XE Woudenberg, tel. 033-2861266.

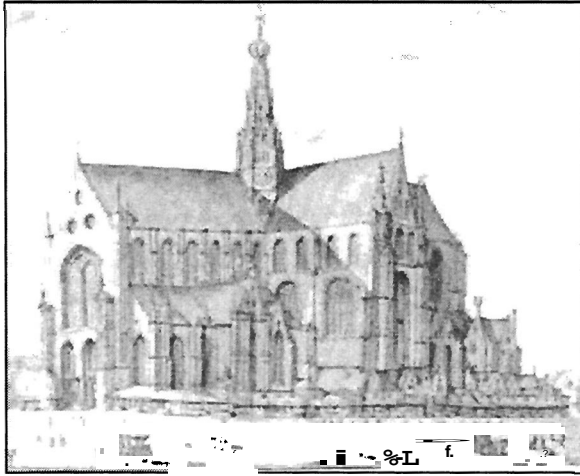
Of naar ons e-mail adres: info@oudwoudenberg.nl

6. Van de Bestuurstafel

Uitstapje 2005

Het jaarlijkse uitstapje zal dit jaar plaatsvinden op woensdag 21 september. De reis zal naar Haarlem zijn. Een historische stad, die

met name tijdens de tachtigjarige oorlog het ene moment Spaans was, het volgende moment Hollands. Bekend is het verhaal van Kenau Symonsdochter Hasselaar, die volgens de overlevering vocht op de stadswallen tijdens het beleg van 1572-1573. Wij zullen onder andere de Waag en de St. Bavo bezoeken.

gravure van de St. Bavo te Haarlem

Bijzonderheden zullen worden vermeld in Oud Woudenberg van eind augustus. Dan zullen ook de inschrijfformulieren worden meegezonden.

Ansichtkaartenactie

Op Haantjesdag zal de kaartenactie worden gelanceerd. Het gaat om een setje van 8 historische prentjes uit Woudenberg. Een herdruk van ingekleurde ansichtkaarten uit de dertiger jaren, waarvan sommige originelen momenteel een verzamelaarwaarde van E 80,- hebben. Echt iets om te hebben en leuk om te versturen, gewoon als setje te bewaren, of om in te lijsten. De prijs zal in mei definitief worden vastgesteld, doch zal maximaal E 5,- bedragen. Wij hopen hiermee tevens enige inkomsten te krijgen met het oog op de festiviteiten rond het 50-jarig bestaan van de Stichting Oud Woudenberg.

50-jarig jubileum

Op 15 december 2005 bestaat de Stichting Oud Woudenberg 50 jaar. Wij hopen hieraan uitgebreid aandacht te besteden. Meer informatie zullen wij in de uitgave Oud Woudenberg van augustus vermelden. Wel vragen wij u alvast een datum in de agenda te noteren. Op 30 november hopen wij een receptie te houden en een speciale avond in Eben Haëzer. Alle donateurs zullen dan iets bijzonders ontvangen. Wat? Dat houden wij nog even geheim, maar het zal de moeite waard zijn.

Grebbelinie

Op zaterdag 7 mei zal de opening van de Knapzakroute plaatsvinden. Plaats van handeling: Hoeve De Beek aan de Brinkkanterweg. Woudenbergs monumentale boerderij waarop iedereen trots is. Zoals bekend kan de Knapzakroute iedere dinsdag worden gereden vanaf 10 mei tot in september. Wij mogen iedereen die de route nog nooit heeft gereden, adviseren dit in 2005 toch eens te doen. Zeker in het kader van het thema waarop dit jaar wordt ingespeeld. De Grebbelinie. Loopgraven die in de mobilisatietijd werden aangelegd zullen voor een deel worden hernieuwd.

Loopgraaf 'Ergens in Nederland'

Vanaf hoeve De Beek zullen deze loopgraven gemakkelijk te bereiken zijn. Het is de bedoeling deze als project voor een periode van 5 jaar in stand te houden. Tevens zal in hoeve De Beek een tentoonstelling worden ingericht over de mobilisatietijd. Ook schalen zullen worden uitgenodigd een excursie te komen maken, echter niet op de dinsdag van de Knapzakroute, maar op woensdagen.

Vrijwilligers

Hiervoor zijn overigens nog enkele vrijwilligers nodig. Mensen die na een beknopte instructie bezoekers uitleg kunnen geven over de mobilisatietijd, de loopgraven en de tentoonstelling. Wie meldt zich aan? Ook zijn er straks mensen nodig om de loopgraven te onderhouden. Ook daarvoor graag aanmeldingen. Bel Mees de Man, tel 033 2863778.

Wim v.d. Wiel neemt afscheid als bestuurslid

Bestuurslid zijn heeft ook zijn beperkingen. Namelijk, ooit komt er een eind aan. Dat geldt ook voor Wim v.d. Wiel. Na ruim 26 jaar heeft hij zijn afscheid aangekondigd en wel per mei 2005. Wij respecteren dat. Na een lange periode van actief bezig zijn voor de Stichting Oud Woudenberg vindt hij het tijd worden de fakkel over te dragen aan iemand anders.

Dat wil echter niet zeggen dat Willem buiten beeld verdwijnt. Hoewel hij na de vergadering in mei niet meer op de vergaderingen aanwezig zal zijn is hij absoluut niet van plan de Oudheidkamer zo maar de rug toe te keren. Ook van de verhuizing naar de nieuwe locatie zal hij graag nog iets mee willen maken. Als bestuurslid heeft hij zijn sporen verdiend. In besloten kring zullen we afscheid van hem nemen.

Willem, we zullen je missen. Wij wensen je als Bestuur samen met Wil nog een fijne tijd toe. Bedankt voor je inzet! Mede namens alle donateurs van de Stichting Oud Woudenberg.

Historische avond

Op 12 april was er de Historische Avond. En er was veel belangstelling. De heer Jaap Floor vergastte de aanwezigen op een Rondje Wombarg. En hoe! Nadat de voorzitter, de heer P.D. de Kruifde bijeenkomst had geopend, was het de heer Floor die de

aandacht van de aanwezigen op bijzondere manier wist te blijven trekken. Het rondje Wombarg deed zijn naam eer aan. Een interessante tocht door het gehele buitengebied van Woudenberg. Maar ook het binnengebied. En het ging ook over mensen. Er waren vele reacties op de vraag wie wie was op de dia. Een mooie diaserie en een goed verhaal. Jaap Floor, nogmaals bedankt voor de onvergetelijke avond. Spijtig voor degenen die deze avond moesten (of wilden) missen. En dank aan alle donateurs die aanwezig waren en de stichting Oud Woudenberg. Hartverwarmend!

Oudheidkamer

Wij nodigen alle donateurs uit eens een bezoek te brengen aan de Oudheidkamer. Elke maandagmiddag is deze van 14.00 uur tot 15.30 uur geopend. Tevens op elke tweede vrijdag van de maand van 19.00 uur tot 20.30 uur. U bent van harte welkom en de koffie staat klaar. Ook voor uw vragen over het verleden van Woudenberg kunt u bij ons terecht. En hebt u bijzondere foto's? Kom bij ons langs en laat uw foto's scannen. Wij kunnen die dan opslaan in ons archief en u kunt uw foto's gelijk weer mee naar huis nemen.

Nog nooit geweest? Kom, en zie! U zult verrast zijn.

Taken nieuw bestuurslid

Johan de Kruijff, Ekris 89, is op de vergadering van 23 maart geïnstalleerd als bestuurslid van de Stichting Oud Woudenberg. Hij zal zich naast Lia Pater gaan bezighouden met de archivering van de materialen in de Oudheidkamer. Tevens heeft hij als afgevaardigde van de Stichting Oud Woudenberg inmiddels, als financieel deskundige, zitting genomen in de 'Stichting Grebbelinie in het viziet'.

Gezocht

Voor de bibliotheek van de Stichting Oud Woudenberg zijn we op zoek naar enkele boeken die niet meer in de handel verkrijgbaar zijn. Misschien bent u in het bezit van één of meer titels en wilt u die afstaan aan ons.

Al vast heel hartelijk bedankt!

We zijn op zoek naar:

'Water ter verdediging', J.S. van Wieringen, 1994, Walburgpers,
ISBN 9060118820

'De oude Nederlandse maten en gewichten', J.M. Verhoeff, 1983, P.J.
Meertensinstituut, ISBN 90703890X

'Leersum in vroegerjaren', Jan v.d. Valk

'Noe begriep ik joe', J. Dorrestein

Als u een van die boeken aan ons wilt schenken of overdoen, neemt u dan contact op met mw. C. (Lia) Pater-De Lange
(033) 2862595

Laatste Nieuws!

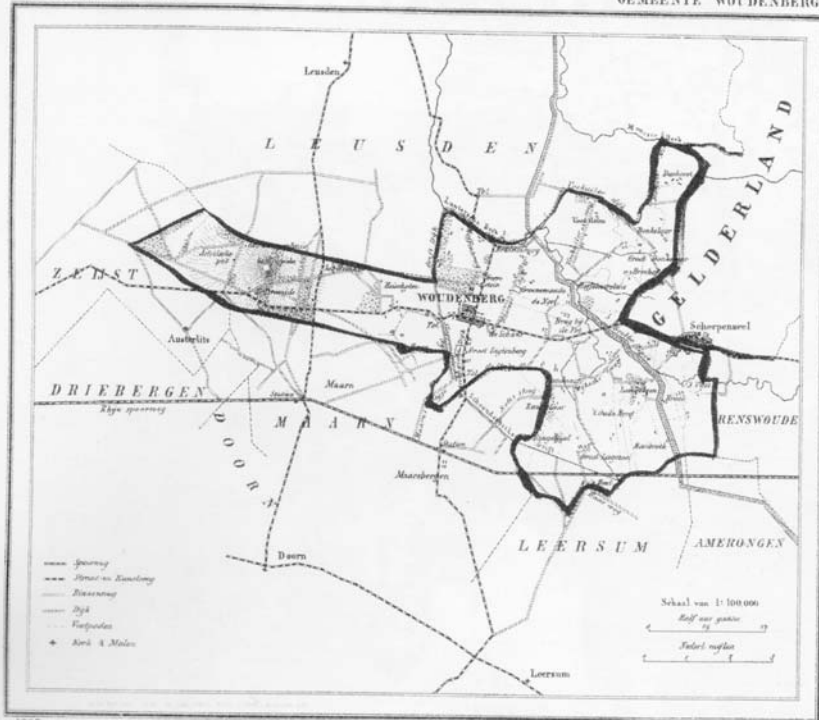
'Grebbelinie in het Vizier' wordt op 7 mei officieel geopend
Op zaterdag 7 mei 2005 wordt het project 'Grebbelinie in het Vizier' officieel geopend. De openingshandeling wordt verricht door burgemeester R.L. Boer van Woudenberg in aanwezigheid van de commissaris van de Koningin in Utrecht, de heer mr. B. Staal en burgemeester mevrouw J.J.H. Colijn-de Raat van Scherpenzeel.

Bij Hoeve De **Beekzal** de komende jaren extra aandacht besteed worden aan de Grebbelinie als verdedigingswerk. Op de Grebbelinie is een gedeelte van een loopgraaf hersteld met een mitrailleur-nest, een schervenvrije ruimte en een uitkijkpost. In Hoeve De Beek is, zoals hiervoor ook vermeld, een informatiecentrum ingericht.

Op 7 mei 2005 onthult commissaris van de Koningin mr. B. Staal rond 09.30 uur ook een informatiepaneel, dat informatie geeft over Hoeve De Beek. Deze hoeve werd in 2004 Boerderij van het Jaar.

PROVINCIE UTRECHT.

GEMEENTE WOUDEBERG.

1866

Uitgave van Hugo Sprinckel te Leuwarden.

3910 Bandoes. 9057 Inwoners.